

Predmet C-569/20**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

30. listopada 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Specializiran nakazatelen sad (Bugarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

27. listopada 2020.

Optuženik:

IR

Predmet glavnog postupka

Kazneni postupak u odsutnosti optuženika. Određivanje vrste postupka u odsutnosti (članak 8. stavci 2. i 4. Direktive 2016/343). Pravna sredstva protiv presude donesene u odsutnosti u skladu s člankom 9. Direktive 2016/343.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje odredbi Direktive 2016/343 i Okvirne odluke 2009/299.

Osnova zahtjeva je članak 267. UFEU-a.

Prethodna pitanja

Treba li članak 8. stavak 2. točku (b) Direktive 2016/343 u vezi s njezinim uvodnim izjavama 36. do 39. i članak 4.a stavak 1. točku (b) Okvirne odluke 2009/299 u vezi s njezinim uvodnim izjavama 7. do 10. tumačiti na način da se odnose na slučaj u kojem je okrivljenik obaviješten o optužbi podnesenoj protiv njega u njezinoj izvornoj verziji, ali ga se potom zbog njegova bijega objektivno ne može obavijestiti o suđenju, pa ga brani odvjetnik imenovan po službenoj dužnosti s kojim ne održava nikakav kontakt?

Ako se na to pitanje odgovori niječno: je li u skladu s člankom 9. u vezi s člankom 8. stavkom 4. drugom rečenicom Direktive 2016/343 i člankom 4.a stavkom 3. u vezi s člankom 4.a stavkom 1. točkom (d) Okvirne odluke 2009/299 nacionalni propis (članak 423. stavci 1. i 5. NPK-a), na temelju kojeg nije predviđena pravna zaštita od istražnih mjera izvršenih u odsutnosti i presude donesene u odsutnosti ako se okrivljenik, nakon što je obaviješten o prvobitnoj optužnici, skriva te stoga nije mogao biti obaviješten ni o datumu ni mjestu rasprave kao ni o posljedicama svojeg nedolaska?

Ako se na to pitanje odgovori niječno: ima li članak 9. Direktive 2016/343 u vezi s člankom 47. Povelje izravan učinak?

Navedene odredbe prava Unije i sudska praksa

Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL 2016., L 65, str. 1., u daljnjem tekstu: Direktiva 2016/343), osobito njezine uvodne izjave 36. do 39. i njezini članci 8. do 10.

Okvirna odluka Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. o izmjeni okvirnih odluka 2002/584/PUP, 2005/214/PUP, 2006/783/PUP, 2008/909/PUP i 2008/947/PUP radi jačanja postupovnih prava osoba i poticanja primjene načela uzajamnog priznavanja odluka donesenih na suđenju u odsutnosti dotične osobe (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku: poglavlje 19., svezak 16., str. 169., u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2009/299), osobito članak 4.a stavak 1. točka (d) i članak 4.a stavak 3., točka (d) podtočka 3.4. obrasca

Povelja Europske unije o temeljnim pravima (SL 2016, C 202, str. 389, u daljnjem tekstu: Povelja), osobito članak 47.

Navedene nacionalne odredbe

Nakazatelno-procesualen kodeks (Zakonik o kaznenom postupku, u daljnjem tekstu: ZKP), osobito članak 423. stavci 1. i 5. te članak 425. stavak 1.

Kratak prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Protiv IR-a podignuta je optužnica zbog kaznenog djela iz članka 321. stavka 3. Nakazatelen kodeksa (Kazneni zakonik, u daljnjem tekstu: KZ) jer je u razdoblju od kolovoza 2010. do 24. veljače 2011. na državnom području Republike Bugarske odnosno Republike Grčke zajedno s još jedanaest osoba navodno sudjelovao u kriminalnoj organizaciji koja je s namjerom počinjenja kaznenog djela [navodno] otpremala veliku količinu trošarinske robe (cigarete) preko državnih granica bez taksene naljepnice i distribuirala ju na državnom području. Protiv njega je također podignuta optužnica zbog sekundarnog kaznenog djela,

kaznenog djela u smislu članka 234. stavka 2. točke 3. NK-a zbog pomaganja pri uvozu 373 490 kutija cigareta bez taksenih naljepnica u vrijednosti od 2 801 175 leva (BGN) koje je počinjeno u razdoblju od 15. do 24. veljače 2011., pri čemu je predmet kaznenog djela, koje nije manje teško, bio osobito velike vrijednosti. Prvo kazneno djelo podložno je „kazni oduzimanja slobode” od najmanje tri godine, a drugo „kazni oduzimanja slobode” od najmanje dvije godine.

- 2 IR se tijekom istrage nije mogao pronaći zbog čega je o njemu izdano upozorenje radi potrage, a u drugom postupku već je postojao europski uhidbeni nalog. Nakon toga je pronađen. Optužnica mu je predana osobno, uz pomoć odvjetnika kojeg je opunomoćio. IR je odlučio da neće ništa navoditi. Naveo je samo adresu na kojoj se može pronaći.
- 3 Optužnica je podnesena sudu. Sud je ponovno pokušao pozvati IR-a na raspravu. Nije ga se moglo pronaći ni na adresi koju je naveo. Opunomoćeni odvjetnik napustio je obranu zbog nedostatka kontakta. Sud je najprije odredio jednog branitelja po službenoj dužnosti, a nakon njegova otkaza punomoći i drugog branitelja po službenoj dužnosti. IR i njegovi novi odvjetnici nikad se nisu susreli. Posljednji imenovani odvjetnik tvrdi da nije pokušao kontaktirati njegove srodnike. Nejasno je u načelu zna li IR da se pred sudom ispituje optužnica protiv njega i da mu je po službenoj dužnosti imenovan odvjetnik.
- 4 Sud je IR-u odredio pritvor i izdao europski uhidbeni nalog. IR nije pronađen. Naknadno je taj [uhidbeni nalog] poništio sud koji ga je izdao zbog određenih dvojbi o njegovoj sukladnosti s Okvirnom odlukom 2002/584 i Direktivom 2012/13 u pogledu prava na informiranje. Podnesen je zahtjev za prethodnu odluku (C-649/19).
- 5 Zbog postupovnih razloga (nepravilna optužnica) okončana je sudska faza postupka. Nastavljena je nakon podnošenja nove optužnice. IR se unatoč opsežnoj potrazi ponovno nije mogao pronaći, čak ni posredstvom roditelja, bivših poslodavaca i operatorâ mobilnih mreža. Na prvoj raspravi postavilo se pitanje treba li postupati u predmetu u IR-ovoj odsutnosti, osobito razmatrati njegova prava u tom postupku u odsutnosti kao i mjeru u kojoj bi eventualna osuda bila obvezujuća za njega.
- 6 U skladu sa stajalištem stranaka, koje podržava sud, u predmetu će se postupati i donijeti odluka u IR-ovoj odsutnosti.
- 7 Valja ocijeniti je li sud koji postupuje u predmetu dužan nedvojbeno utvrditi utjecaj tog postupka u odsutnosti na IR-ova prava; konkretno, može li IR osporavati eventualnu osudu zbog toga što je donesena na temelju provedenog kaznenog postupka u odsutnosti, čime se prekršilo njegovo pravo na osobno sudjelovanje.

Bitni argumenti stranaka u glavnom postupku

- 8 Obrana smatra da je takvo osporavanje moguće, dok se državno odvjetništvo nije očitovalo.

Kratak prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

Dopuštenost prethodnih pitanja

- 9 Kao prvo, protiv IR-a se pred sudom koji je uputio zahtjev vodi postupak u odsutnosti. Pritom primjenjuje odredbe članka 8. Direktive 2016/343. Slijedom toga, taj sud ima pravni interes znati koju vrstu postupka u odsutnosti provodi – onu iz članka 8. stavka 2. ili onu iz članka 8. stavka 4. prve rečenice Direktive 2016/343.
- 10 Kao drugo, zahtjev za prethodnu odluku upućen je i s obzirom na odgovornost suda koji je uputio zahtjev na temelju članka 8. stavka 4. druge rečenice Direktive 2016/343, odnosno kako bi se IR-a u slučaju njegova uhićenja radi izvršenja eventualne osude moglo obavijestiti o pravnom sredstvu koje mu je na raspolaganju.
- 11 Informacije u skladu s člankom 8. stavkom 4. drugom rečenicom Direktive 2016/343 treba pružiti sâm sud koji je uputio zahtjev jer je donio odluku o provođenju kaznenog postupka u IR-ovoj odsutnosti. Stoga, sud koji je uputio zahtjev najbolje može ocijeniti pod kojim se uvjetima treba provesti taj postupak u odsutnosti, onima predviđenima u članku 8. stavku 2. točki (b) i članku 8. stavku 3. Direktive 2016/343, prema kojima IR-u osuđenom u odsutnosti nije na raspolaganju pravno sredstvo, ili onima propisanim u članku 8. stavku 4. Direktive 2016/343, prema kojima bi mu pravno sredstvo bilo na raspolaganju. Kako bi odgovorio na ta pitanja, sudu koji je uputio zahtjev potrebne su smjernice Suda.
- 12 U slučaju osude vrlo je vjerojatno da će se izdati europski uhiđbeni nalog radi izvršenja „kazne oduzimanja slobode”, koja je s obzirom na težinu kaznenih djela zbog kojih je podignuta optužnica vjerojatno veća od četiri mjeseca. U njemu valja jasno navesti koja je vrsta postupka u odsutnosti provedena (točka (d) podtočka 2. obrasca). U skladu s tim navodom, potrebno je eventualno osigurati jamstvo u pogledu pravnog sredstva na temelju točke (d) podtočke 3.4. obrasca.
- 13 U skladu s nacionalnim pravom, europski uhiđbeni nalog u svrhu izvršenja kazne izdaje državno odvjetništvo bez ikakvog sudjelovanja suda prilikom izdavanja ili naknadnog nadzora. Državno odvjetništvo u tom pogledu odlučuje o onome što je navedeno u tom uhiđbenom nalogu.
- 14 U skladu s točkama 35. i 36. presude Suda od 12. prosinca 2019. [ZB (Državni odvjetnik pri Sudu u Bruxellesu)] C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, zakonito je da sud ne sudjeluje u izdavanju europskog uhiđbenog naloga radi izvršenja kazne s

obzirom na to da je taj nalog nastavak presude u okviru koje je sud osigurao zaštitu pravâ osuđene osobe. S tog je gledišta obveza suda koji odlučuje u postupku provedenom u odsutnosti, posebice kada odlučuje o njegovoj provedbi, jasno utvrditi koju vrstu postupka u odsutnosti provodi: onu u pogledu koje je predviđeno naknadno pravno sredstvo ili onu u pogledu koje ono nije predviđeno. Stoga se državno odvjetništvo prilikom izdavanja europskog uhidbenog naloga može pozvati na sudsko utvrđenje. U suprotnom bi sâmo državno odvjetništvo odlučivalo o tom važnom pitanju, što bi bilo protivno načelu prema kojem u skladu s Okvirnom odlukom 2002/584 sve odluke podliježu nadzoru sudova koji moraju sudjelovati barem u jednoj od dviju razina pravne zaštite: ili u izdavanju nacionalnog uhidbenog naloga ili u izdavanju europskog uhidbenog naloga.

- 15 Stajalište prema kojem sud koji je uputio zahtjev može svoja pitanja postaviti Sudu Europske unije tek nakon donošenja presude značilo bi da ih on uopće ne može postaviti. U skladu s nacionalnim propisom, nakon te presude konačno će se odlučiti o svim postupovnim pitanjima o načinu sudjelovanja stranaka, uključujući postupak u odsutnosti. Sud koji je odlučio o meritumu ne bi trebao ponovno odlučivati o tim pitanjima. Njih smije razmatrati isključivo viši sud kada mu je podnesena žalba obrane ili državnog odvjetnika.
- 16 To bi u praksi značilo da se prvostupanjski sud koji je odlučivao o provođenju postupka u odsutnosti ne bi mogao od Suda Europske unije zatražiti da pojasni konkretnu odredbu članka 8. Direktive 2016/343, koja je primjenjiva u glavnom postupku.
- 17 Suprotno tomu, ako bi se smatralo da se informacije iz članka 8. stavka 4. druge rečenice Direktive 2016/343 moraju pružiti tek u trenutku uhićenja osobe osuđene u odsutnosti, to bi značilo da te informacije može pružiti isključivo državno odvjetništvo, bez ikakvog sudjelovanja suda. Ujedno, državno odvjetništvo u načelu nije dužno obavijestiti osobu osuđenu u odsutnosti o njezinim pravima i, osim toga, s obzirom na to da nije sud, ne može Sudu uputiti pitanja u tom smislu.
- 18 Sve prethodno navedeno opravdava pravni interes suda koji je uputio zahtjev da od Suda Europske unije zatraži da u prethodnom postupku odluči o prethodno navedenim pitanjima.

Pozivanje na Direktivu 2016/343 i Okvirnu odluku 2009/299

- 19 Ako bi se IR-a osudilo u odsutnosti, mjerodavno pravo ovisilo bi o mjestu njegova uhićenja.
- 20 Ako bi ga se uhitilo na državnom području, primjenjiv bi bio članak 9. u vezi s člankom 8. Direktive 2016/343.
- 21 Ako bi ga se uhitilo u drugoj državi članici na temelju europskog uhidbenog naloga, bio bi primjenjiv članak 4.a Okvirne odluke 2009/299 u pogledu jamstva koje na temelju njega treba osigurati.

Razmatranja u pogledu prvog prethodnog pitanja

- 22 Nije jasno koji je točan sadržaj zahtjeva na temelju članka 8. stavka 2. točke (b) Direktive 2016/343 da se optuženika „obavijesti o raspravi”. S jedne strane, u drugoj rečenici uvodne izjave 36. navodi se da bi to obavješćivanje trebalo podrazumijevati da je optuženik „primio službene informacije o dogovorenom mjestu i vremenu rasprave na način koji mu je omogućio da bude upoznat s održavanjem rasprave”. IR je u glavnom postupku trajno napustio adresu navedenu istražnim tijelima, a opsežna potraga za njim bila je neuspješna. Zbog toga nije primio te informacije. S druge strane, u uvodnoj izjavi 38. navodi se da se prilikom razmatranja je li prikladan način na koji se dostavljaju podaci uzima u obzir dužna pažnja koju su tijela javne vlasti uložila i dužna pažnja dotične osobe dok se u uvodnoj izjavi 39. konkretno navodi bijeg, što je slučaj u glavnom postupku.
- 23 Ta nejasnoća odnosi se i na članak 4.a stavak 1. točku (b) Okvirne odluke 2009/299, čiji je sadržaj istovjetan sadržaju članka 8. stavka 2. točke (b) te direktive; uvodne izjave 7. do 9. Okvirne odluke također su sadržajno istovjetne uvodnim izjavama 36. do 39. Direktive.
- 24 U glavnom postupku pravosudna tijela uložila su potrebnu dužnu pažnju kako bi pronašla optuženika, dok je on sâm htio pobjeći. Nakon prvobitne potrage pronađen je i obaviješten o optužbi, pri čemu je naveo stalnu adresu, a zatim je ponovno pobjegao. U tim se okolnostima postavlja pitanje je li obavješćivanje o raspravi bilo propisno u smislu članka 8. stavka 2. točke (b) Direktive 2016/343 i članka 4.a stavka 1. točke (b) Okvirne odluke 2009/299 s obzirom na to da je do stvarnog nepostojanja takvog obavješćivanja došlo isključivo zbog namjerne odluke optuženika o bijegu. S druge strane, bijeg optuženika izričito se navodi u uvodnoj izjavi 39. i članku 8. stavku 4. Direktive 2016/343, što isključuje propisno obavješćivanje u skladu s člankom 8. stavkom 2. Direktive, dok se taj bijeg ne navodi kao kriterij u Okvirnoj odluci 2009/299.
- 25 Ukratko, ako pravosudno tijelo ne može naknadno obavijestiti optuženika o raspravi isključivo zbog njegova bijega, jesu li u slučaju obavješćivanja o prvobitnoj optužbi ispunjeni s uvjeti iz članka 8. stavka 2. točke (b) Direktive 2016/343 i članka 4.a stavka 1. točke (b) Okvirne odluke 2009/299, tako da treba smatrati da je optuženik „obaviješten o raspravi”?
- 26 Nije jasno koji je točan sadržaj zahtjeva na temelju članka 8. stavka 2. točke (b) Direktive 2016/343, prema kojem optuženika u odsutnosti zastupa „opunomoćeni branitelj kojeg je osumnjičenik ili optuženik sam imenovao ili ga je imenovala država”. Sličan je tekst članka 4.a stavka 1. točke (b) Okvirne odluke 2009/299.
- 27 IR je u glavnom postupku izabrao odvjetnika, ali on je napustio obranu nakon što je IR pobjegao. Kao prvo, drugi je odvjetnik imenovan po službenoj dužnosti (kojeg je „imenovala država” u skladu s formulacijom u članku 8. stavku 2. točki (b) Direktive 2016/343) te je nakon njegova otkaza punomoći imenovan drugi

odvjetnik koji ga trenutačno stvarno brani u postupku o osnovanosti predmeta. IR nema nikakva saznanja o tom odvjetniku i nikada s njim nije bio u kontaktu. Taj odvjetnik nije pokušao kontaktirati ga, na primjer posredstvom njegovih srodnika. Može li se u tim okolnostima smatrati da IR-a zastupa „opunomoćeni branitelj“?

Razmatranja u pogledu drugog prethodnog pitanja

- 28 Drugo prethodno pitanje postavljeno je podredno u slučaju da Sud niječno odgovori na prvo prethodno pitanje jer bi to značilo da članak 8. stavak 2. točka (b) i članak 8. stavak 3. Direktive 2016/343 nisu primjenjivi u glavnom postupku, tako da bi optuženik uživao jamstva u skladu s člankom 8. stavkom 4. drugom rečenicom i člankom 9. Direktive 2016/343. U tom bi slučaju bilo dvojbeno omogućuju li se nacionalnim zakonom potrebna pravna sredstva propisana pravom Unije.
- 29 Konkretnije, ako je pokrenut nacionalni postupak u skladu s člankom 423. stavkom 1. ZKP-a, postupak se prema kriterijima sadržanima u toj odredbi neće nastaviti, a osoba osuđena u odsutnosti nema pravo na pravno sredstvo (pogotovo ne djelotvorno). Stoga postoje dvojbe o usklađenosti članka 423. stavka 1. ZKP-a s člankom 8. stavkom 4. i člankom 9. Direktive.
- 30 Kada se izdaje europski uhidbeni nalog, pokreće se poseban postupak ponovnog prihvata kao rezultat jamstva koje se treba osigurati u skladu s točkom (d) podtočkom 3.4. obrasca europskog uhidbenog naloga. U predmetnom slučaju dvojbeno je je li članak 423. stavak 5. ZKP-a u skladu s člankom 4.a stavkom 1. točkom (d) Okvirne odluke 2009/299 jer Varhoven [kasacionen] sad (Vrhovni kasacijski sud, Bugarska) izuzima od obveze poštovanja jamstva koju je preuzelo državno odvjetništvo prilikom izdavanja europskog uhidbenog naloga. Stoga bi Varhoven sad (Vrhovni sud) primijenio nacionalni zakon, odnosno članak 423. stavak 1. ZKP-a, a osuđeni IR-a opet ne bi imao pravo na novi postupak o osnovanosti predmeta.

Razmatranja u pogledu trećeg prethodnog pitanja

- 31 Sva navedena prethodna pitanja imaju praktični cilj: sud koji je uputio zahtjev treba moći jasno utvrditi vrstu postupka koji se provodi u odsutnosti kako bi utvrdio jesu li IR-u u slučaju osude u odsutnosti na raspolaganju djelotvorna pravna sredstva protiv osuđujuće presude izrečene u odsutnosti.
- 32 Taj praktičan cilj proizlazi iz obveze predviđene člankom 8. stavkom 4. Direktive 2016/343: sud koji je uputio zahtjev, koji je donio odluku o provođenju postupka u IR-ovoj odsutnosti, mora jasno utvrditi ima li on priznato pravo na zaštitu od eventualne presude izrečene u njegovoj odsutnosti; međutim, to također zahtijeva da se jasno utvrdi u čemu se sastoji ta zaštita.
- 33 Ujedno postoji veza između prirode postupka u kojem je izdan nacionalni uhidbeni nalog (odnosno osuda u odsutnosti) i sastavnih dijelova europskog uhidbenog naloga. Ovisno o vrsti postupka u odsutnosti, određuje se koja se od

četiri vrste jamstava treba osigurati u skladu s člankom 4.a Okvirne odluke 2009/299 (točka (d) obrasca). To proizlazi iz sudske prakse Suda Europske unije o sudjelovanju suda u postupku izdavanja europskog uhidbenog naloga, koji na temelju nacionalnog prava izdaje isključivo državno odvjetništvo.

- 34 U tu svrhu nužno je da se, ako sud koji je uputio zahtjev smatra da se postupak u odsutnosti u glavnom predmetu odnosi na vrstu predviđenu člankom 8. stavkom 4. prvom rečenicom Direktive 2016/343, ukaže na postojanje i primjenjivost djelotvornih pravnih sredstava u skladu s drugom rečenicom. Međutim, nije dovoljno da Sud isključivo utvrdi neusklađenost članka 423. stavaka 1. i 5. ZKP-a s pravom Unije. U tom slučaju osoba osuđena u odsutnosti opet ne bi mogla ostvariti pravnu zaštitu: nacionalni propis joj to ne omogućuje i, ako se utvrdi da taj propis nije u skladu s pravom Unije, to ne bi dovelo do dostupnosti pravnih sredstava.
- 35 U tu svrhu potrebno je utvrditi ima li članak 9. Direktive 2016/343 izravan učinak.
- 36 Tumačenje u skladu s pravom Unije moguće je u predmetnom slučaju isključivo ako se IR preda na temelju europskog uhidbenog naloga radi izvršenja kazne koja mu je izrečena. U tom bi se slučaju na temelju odgovora na drugo prethodno pitanje članak 422. stavak 1. točka 6. i članak 423. stavak 5. ZKP-a mogli tumačiti na način da se ne primjenjuju isključivo na osobe predane na temelju postupka izručenja, nego i na one predane na temelju europskog uhidbenog naloga s obzirom na to da je postupak predviđen Okvirnom odlukom 2002/584 sâm po sebi vrsta pojednostavnjenog izručenja. To bi značilo da je bugarski sud vezan jamstvom osiguranom u skladu s člankom 4.a stavkom 1. točkom (d) Okvirne odluke 2009/299 sa sadržajem kao što je onaj koji je odredio Sud Europske unije, a ne bugarski Varhoven sad (Vrhovni sud).
- 37 Suprotno tomu, ako bi se IR uhitio nakon osude na državnom području, na njega bi se primjenjivala odredba članka 423. stavka 1. ZKP-a. Ta se odredba ne može tumačiti u skladu s pravom Unije s obzirom na to da se njome definira nacionalni kriterij u pogledu [postupka u] odsutnosti, a ne onaj u skladu s člankom 8. Direktive 2016/343. Ona se ne može tumačiti *contra legem*. Ona bi se mogla ne primijeniti isključivo ako odredba u suprotnosti s njom (članak 9. u vezi s člankom 8. stavkom 4. u vezi sa stavkom 2. Direktive 2016/343) ima izravni učinak.
- 38 Sud je već presudio da članak 47. Povelje ima izravan učinak (presuda od 14. svibnja 2020., Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, t. 72.). Međutim, načelo prava na djelotvorno pravno sredstvo pred sudom pobliže je određeno u odredbi sekundarnog prava Unije, odnosno u članku 9. Direktive 2016/343. To dovodi do pitanja ima li ta odredba, sama po sebi ili u vezi s člankom 47. Povelje, izravan pravni učinak.
- 39 Nedvojbeno je da članak 9. Direktive 2016/343 pojedincima daje pravo protiv državnih tijela kaznenog progona; njime se na obvezujući i nedvosmislen način

propisuju uvjeti pod kojima to pravo nastaje (optuženik nije sudjelovao na raspravi i uvjeti predviđeni člankom 8. stavkom 2. nisu ispunjeni) na način da „nedvosmisleno nameće obvezu postizanja točno određenog rezultata” (presuda od 6. studenoga 2018., [Bauer i Willmeroth], H-569/16 i C-570/16, EU:C:2018:871, t. 72.). Taj je rezultat takvo pravno sredstvo „kojim se omogućuje novo utvrđivanje merituma predmeta” (članak 9. Direktive 2016/343). Pritom je tom odredbom predviđena alternativa: „osumnjičenicima ili optuženicima [...] imaju pravo na obnovu postupka ili drugo pravno sredstvo”.

- 40 Odredbama članka 9. Direktive i članka 423. stavka 1. ZKP-a na isti se način definira pravo osobe osuđene u odsutnosti na obnovu postupka, priznajući to pravo, a da se pritom ne preciziraju konkretna pravila, odnosno mora li se raditi o obnovi postupka od sâmog početka ili samo o osporavanju. Ako nacionalna odredba članka 423. stavka 1. ZKP-a ima izravan učinak, to jest primjenjuje se u vezi s člankom 425. ZKP-a, odredbom kojom se uređuje konkretan način ponovnog pokretanja postupka, postavlja se pitanje može li se smatrati da članak 9. Direktive 2016/343 ima izravan učinak na temelju kojeg se može primijeniti umjesto članka 423. stavka 1. ZKP-a i u vezi s člankom 425. ZKP-a.
- 41 Konkretnije, postavlja se pitanje može li se u skladu s člankom 9. Direktive 2016/343 priznati pravno na ponovno pokretanje postupka, a zatim u skladu s člankom 425. stavkom 1. ZKP-a odrediti vrstu ponovnog pokretanja postupka: novi prvostupanjski postupak ili osporavanje prvostupanjske ili drugostupanjske odluke.
- 42 Drugim riječima, a u vezi s glavnim postupkom, ako sud koji je uputio zahtjev (1.) utvrdi vrstu postupka protiv IR-a u odsutnosti određujući da se provodi pod uvjetima iz članka 8. stavka 4. prve rečenice Direktive jer nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 2. i ako (2.) odredi pravno sredstvo u skladu s člankom 9. u vezi s člankom 8. stavkom 4. drugom rečenicom Direktive, odnosno da IR u slučaju presude izrečene u odsutnosti ima pravo zahtijevati i ishoditi ponovno pokretanje postupka isključivo na zahtjev u roku od šest mjeseci od uručenja primjerka presude donesene u odsutnosti, a (3.) Varhoven sad (Vrhovni sud) ocijeni konkretnu vrstu ponovnog pokretanja postupka (novo ispitivanje, zajedno s osporavanjem prvostupanjske ili drugostupanjske presude izrečene u odsutnosti), pri čemu bi se ta vrsta ponovnog pokretanja postupka zasigurno sastojala od meritornog ispitivanja optužbe uz osobno sudjelovanje IR-a i branitelja kojeg je on izabrao, ima li to jamstvo pravnu vrijednost ako se temelji isključivo na izravnom učinku članka 9. Direktive 2016/343?